

Základní škola a Mateřská škola Žarošice, okres Hodonín, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**pro zájmové vzdělávání
ve školní družině**

č.j.: 19/2014

„KAŽDÝ DEN S ÚSMĚVEM“

ZÁŘÍ 2014

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY
3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ
4. KLÍČOVÉ KOMPETENCE
5. ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ
6. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ
7. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ
8. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI
POTŘEBAMI
9. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ
10. PROSTOROVÉ, MATERIÁLNÍ, PERSONÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY
11. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ
12. ZVEŘEJNĚNÍ ŠVP

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Žarošice, okres Hodonín, příspěvková organizace

Adresa školy: Žarošice 321
696 34

IČ školy: 70924538

Ředitel školy: Ing. Mgr. Tibor Zmrzlík
Zástupce ředitele školy: Mgr. Sylva Klimešová
Koordinátor ŠVP: Mgr. Bc. Ivana Štefková
Vychovatelky ŠD: Darja Beláková, Mgr. Jitka Medunová, Ludmila Žilková

Kontakty:	ředitelství školy	518 631 683
	ředitel školy	733 539 244
	zástupce ředitele	733 539 240
	fax	518 631 257
	školní jídelna	518 631 286, 606 048 302
	školní družina	518 631 267
	mateřská škola	606 048 303

E-mail: zarosicezs@seznam.cz

Web: www.zszarosice.cz

Zřizovatel školy

Název: Obec Žarošice
Adresa: 696 34 Žarošice 14
IČ: 00285528
Kontakty: 518 631 530
starosta@zarosice.cz

Platnost dokumentu: od 1.září 2014

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina patří mezi školská zařízení pro zájmové vzdělávání. Poskytuje účastníkům možnost naplnění volného času smysluplnými zájmovými činnostmi, zajišťuje odborné pedagogické vedení při všech činnostech. Hlavním úkolem školní družiny je mimoškolní výchova založená na pedagogice volného času, která tvoří mezistupeň mezi výchovou ve škole a v rodině. Hlavním posláním je poskytování zájmové činnosti, odpočinkových a relaxačních činností nebo příprava na vyučování.

Cílem školní družiny je rozvíjet žáky po jejich fyzické, psychické i sociální stránce, utvářet jim zdravé prostředí, ve kterém se mohou realizovat a umožňovat seberealizaci každého žáka v nejrůznějších aktivitách.

Provoz školní družiny je určen pro žáky 1. stupně ZŠ. Ranní družina je otevřena od 6:30 do 7:30 hodin. V případě nenaplnění kapacity jednoho oddělení (30 žáků) je možné přijmout i žáky, kteří nedocházejí do odpolední družiny.

Provoz odpolední družiny je od 11:20 do 16:30 hodin.

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Vzdělávací cíle patří k základním předpokladům pedagogického působení. Mají zásadní vliv na utváření materiálních, personálních a dalších podmínek výchovy a vzdělávání. Stanovení cílů se promítá v obsahu, formách, metodách i prostředcích vzdělávání.

Základním cílem je:

- formovat osobnost žáků po jejich fyzické, psychické i sociální stránce, vychází se vždy z individuálních potřeb žáků
- rozvíjet pozitivních mravních vlastností
- učit je uvědomovat si osobní zodpovědnost
- vést ke zdravému sebevědomí, sebeovládání, sebedisciplíně
- vést děti k empatii a asertivitě
- rozvíjet prosociální chování
- rozvíjet schopnosti, dovednosti a návyky v praktické činnosti v různých oblastech
- dodržovat bezpečnost a ochranu zdraví
- vytvářet podmínky a prostor pro relaxaci a odpočinek
- rozvíjet u dětí ochotu a snahu překonávat překážky
- vést děti k vytváření pozitivních vztahů k volnému času
- naučit děti hospodařit s volným časem a rozumně ho využívat
- vést děti ke zdravému životnímu stylu
- rozvíjet komunikační schopnosti a dovednosti
- posilovat pozitivní myšlení
- rozvíjet žádoucí zájmy a schopnosti dětí
- učit děti žít ve skupině, navazovat a prohlubovat mezilidské vztahy
- kompenzovat jednostrannou fyzickou a psychickou zátěž, která vzniká při školním vyučování
- vést k úctě vůči tradicím a kultuře
- vytvářet ohleduplný vztah k přírodě
- předcházet negativním společenským jevům, rozvíjet vztahy s rodinami dětí

4. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Jedná se o souhrn požadavků, vědomostí, schopností, postojů a dovedností, které děti získávají během celého školního roku. Tento proces je dlouhodobý a prolíná všemi činnostmi.

- **Kompetence k učení**

Děti:

- využívají různé informační zdroje (internet, knihy)
- získávají nové informace a uplatňují je v praktických situacích
- získané poznatky dávají do souvislostí
- samostatně pozorují a experimentují
- všechny započaté činnosti dokončují

- **Kompetence k řešení problémů**

Děti:

- všímají si dění v bližším i širším okolí
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- promýšlí a plánují řešení problému
- prakticky ověřují správnost svého řešení
- započaté činnosti dokončují
- nenechají se odradit nezdarem

- **kompetence komunikativní**

Děti:

- ovládají řeč i mimoslovní komunikaci, rozvíjejí slovní zásobu
- vhodně formulují myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi
- učí se naslouchat
- vyjadřují ústním projevem své myšlenky a názory
- rozvíjejí kultivovanou komunikaci
- zapojují se do diskusí, řeší konflikty

- **Kompetence sociální a interpersonální**

Děti:

- podílejí se na utváření přátelské atmosféry ve skupině
- navazují a upevňují dobré mezilidské vztahy
- řídí se pravidly školní družiny
- učí se toleranci, sebeúctě, přijímat kompromis
- uvědomují si a nesou důsledky za své chování
- rozpoznávají nevhodné chování
- neustále si upevňují hygienické návyky

- **kompetence občanské**

Děti:

- vnímají šikanu a nespravedlivost, diskutují o nich
- uvědomují si svá práva a povinnosti
- umí odmítnout nevhodné aktivity
- dbají na zdraví své i ostatních
- jsou ohleduplné k přírodě

- **kompetence k trávení volného času**

Děti:

- rozvíjejí schopnost aktivního využívání volného času
- řídí si a organizují volný čas
- vybírají si zájmové aktivity dle vlastního zájmu
- vytvářejí návyky pro udržení zdravého životního stylu
- pracovní nasazení a stres kompenzují vhodnými a kvalitními aktivitami
- rozvíjejí zájmy, záliby, odbornost a talent
- rozlišují vhodné a nevhodné aktivity, k nevhodným aktivitám zaujímají negativní postoje

5. ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Ranní družina: 6.30 – 7.30 h

Odpolední družina: 11.20 – 16.30 h

Každoročně se děti v jednotlivých odděleních zapojují do celoroční hry. Vychovatelky při výběru aktivit přihlíží k počasí, náladě a přání dětí. Během školního roku se netradiční formou seznamují s různými oblastmi života kolem.

Ranní družina: 6.30 – 7.30 h

- individuální odpočinková činnost
- zájmová činnost
- hry
- sledování pohádek

Odpolední družina: 11.20 – 16.30 h

- konec dopoledního vyučování
- dodržování hygienických zásad při a po jídle
- odpočinkové činnosti (hromadné nebo jiné, dle individuálního plánu)
- rekreační činnost (pobyt venku, v tělocvičně, vycházka)
- zájmová činnost
- didaktické hry, příprava na vyučování
- individuální odpočinková činnost
- odchody žáků

Žáci mohou dle vlastního výběru navštěvovat kroužky nabízené v rámci ZŠ Žarošice. Ze školní družiny bývají na tyto kroužky odesíláni vychovatelkami, po skončení kroužku se vracejí zpět do školní družiny nebo po domluvě s rodiči odcházejí sami domů.

Příležitostné a každoročně se opakující akce školní družiny

V rámci činnosti školní družiny se děti zúčastňují i akcí pořádaných ZŠ a akcí, které jsou pořádány v rámci obou oddělení školní družiny:

- Drakiáda
- Adventní dílny
- Karneval
- Rej čarodějnic
- Velikonoční dílny
- Dětský den

6. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Školní družina realizuje svou výchovně vzdělávací činnost prostřednictvím odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Dětem umožňuje také přípravu na vyučování. Náplň práce je možné rozdělit na činnosti pravidelné, příležitostné akce a nabídku spontánních aktivit.

- **Pravidelná činnost**
  - vychází z týdenní skladby zaměstnání
  - obsahuje zejména aktivity zájmového a sportovního charakteru
  - jedná se o vycházky, pobyt na školním hřišti nebo tělocvičně
  - výtvarné a pracovní činnosti
  - skupinové práce, hraní her, soutěže
  - četba, poslech
- **Příležitostná činnost**
  - tyto činnosti nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby
  - jedná se například o besídky, vystoupení, sportovní dny, dílny, soutěže, oslavy dne dětí, tematické činnosti dle ročních období
  - těchto akcí se mohou zúčastnit i rodinní příslušníci a přátelé dětí
- **Spontánní aktivity**
  - jsou individuální klidové činnosti, např. po obědě, pobytu venku, v rámci ranní a tzv. koncové družiny
- **Odpočinkové činnosti**
  - jedná se o klidové činnosti, které mají odstranit únavu
  - zařazují se nejčastěji v rámci ranní družiny nebo po příchodu žáků do školní družiny po obědě
  - konkrétně se jedná o hraní společenských her, četbu, poslech, klidové hry apod.

- ***Rekreační činnosti***

- vedou k regeneraci sil
- tyto činnosti chápeme jako aktivní odpočinek
- kompenzují jednostrannou zátěž školního vyučování
- . jedná se o nejrůznější hry venku nebo v tělocvičně

- ***Zájmové činnosti***

- tyto činnosti mohou být organizované, ale i spontánní
- rozvíjí osobnost žáka po všech jeho stránkách
- pomáhají kompenzovat možné školní neúspěchy

- ***Příprava na vyučování***

- tato příprava není povinnou činností ve školní družině
- může se realizovat prostřednictvím vypracování domácích úkolů, hraní didaktických her, upevňování získaných poznatků při vycházkách apod.
- konkrétně se také jedná o práci s knihami, plnění rébusů, křížovek, hlavolamů

7. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Navazuje na ŠVP školy a ve svých aktivitách ho doplňuje a rozvíjí. Je zaměřen na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**.

- **Místo, kde žijeme**
  - poznání okolí školy, obce, orientace v terénu
  - vycházky
  - pořádáme oslavy a besídky
  - zpíváme lidové písně, dodržujeme zvyky

- **Lidé kolem nás**
  - osvojujeme si základy slušného a společenského chování
  - předcházíme šikaně
  - vztahy v rodině, s dětmi
  - procvičujeme základy udržování pořádku

- **Lidé a čas**
  - učíme se nakládat s časem
  - učíme se smysluplně využívat volný čas
  - učíme se vytvářet správný režim a návyků
  - společně plánujeme a podílíme se na činnosti školní družiny

- **Rozmanitost přírody**
  - budujeme vztah k přírodě a k její ochraně
  - při vycházkách poznáváme přírodu a její proměny
  - péče o pokojové květiny
  - využíváme přírodnin k výtvarným technikám

- **Člověk a zdraví**
  - poučení o zdraví, prevenci úrazů, osobní hygieně
  - dodržování pitného režimu
  - pohybové aktivity, pobyt venku na dětském hřišti

8. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Zabezpečení výuky a výchovy těchto žáků se uskutečňuje plně v souladu s ŠVP školy a s materiálními, technickými a personálními podmínkami ŠD.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je při všech činnostech věnována zvýšená péče a pozornost podle stupně a míry jejich znevýhodnění. Respektujeme jejich individualitu při jednotlivých zájmových činnostech, při motivaci i hodnocení. V rámci školy spolupracujeme s třídními učiteli a rodiči žáků, v případě potřeby s odbornými pracovišti. Pro rozvoj mimořádně nadaných nebo talentovaných žáků může školní družina nabízet další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmů.

9. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

O zařazení žáka do školní družiny na daný školní rok rozhoduje ředitel školy. Řídí se při tom kritérii pro přijetí žáků do ŠD. V případě nezařazení žáka do ŠD bude zákonný zástupce písemně informován. Pokud počet přihlášek do školní družiny přesáhne maximální stanovenou kapacitu školní družiny (60 žáků), rozhodne ředitel školy o zařazení či nezařazení žáka do školní družiny na základě kritérií uvedených v platném vnitřním řádu školní družiny.

Žádosti o přijetí dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou posuzovány individuálně, nezávisle na těchto kritériích, s přihlédnutím k možnostem školy. Do školní družiny se žáci zařazují na jeden školní rok, na další školní rok musí zákonní zástupci dítěte podat novou přihlášku a ředitel školy opět rozhodne o zařazení či nezařazení žáka do školní družiny.

Výši úplaty stanoví ředitel školy a je splatná předem. Zpravidla se platí ve dvou splátkách, v měsíci září a únoru. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok. Pokud za dítě není uhrazena úplata ve stanovených měsících, ředitel školy může **rozhodnout o vyloučení žáka** ze školní družiny. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

10. PROSTOROVÉ, MATERIÁLNÍ, PERSONÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Prostorové a materiální podmínky.

Školní družina je součástí ZŠ a MŠ Žarošice. Služeb školní družiny mohou využívat rodiče žáků 1. stupně. Základní organizační jednotkou školní družiny jsou 2 oddělení, obě s maximální kapacitou 30 dětí. Obě oddělení jsou vybavena odpovídajícím nábytkem, výtvarnými pomůckami, knihami, stolními hrami, hračkami, jsou tu klidové zóny, koberce pro hraní na zemi, kuchyňka, domeček pro panenky, stolní fotbal, televizor s DVD přehrávačem. Dále družina používá pro svou činnost tělocvičnu ZŠ, dětské a sportovní hřiště. Materiální podmínky k zájmovému vzdělávání jsou velmi dobré.

Personální podmínky

Zájmové vzdělávání je řízeno 3 vychovatelkami, které splňují potřebnou kvalifikaci. V činnostech se vzájemně doplňují. Vytvářejí zdravé prostředí s přirozenou autoritou, k potřebám dětí jsou všímavé a důsledné. Spolupracují se všemi pracovníky školy, zejména však s učiteli 1. stupně.

Ekonomické podmínky

Za zájmové vzdělávání se dle zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění a vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, platí úplata. Výši úplaty stanovuje ředitel školy a je splatná předem. Zpravidla se platí ve dvou splátkách, v měsíci září a únoru. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok. Tyto finanční prostředky jsou využívány ve prospěch zlepšování podmínek pro vzdělávání ve školní družině, doplňování herních prvků, společenských her, vybavení pro sportovní činnosti a pomůcky pro výtvarné a pracovní činnosti. Část prostředků je využívání též na nákup drobných odměn do soutěží pořádaných školní družinou.

11. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

Žáci se chovají při pobytu ve školní družině, v areálu školy a venkovních prostorách určených pro aktivitu školní družiny tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není dovoleno se mimo činnost školní družiny zdržovat v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dohled způsobilou osobou. Pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu.

Vychovatelky školní družiny provedou poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví v první hodině školního roku a zajistí dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede vychovatelka záznam do třídní knihy. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti školní družiny.

Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy. Pokud zjistí závady a nedostatky ohrožující zdraví a bezpečnost osob nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka.

Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou, žáci ihned ohlásí vychovatelce.

Při úrazu vychovatelky poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, případně zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy, vyplní záznam do knihy úrazů a další předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl svědkem úrazu nebo který se o něm dozvěděl první.

Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žakovské knížce tyto údaje: rodné číslo, adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře. Při akutních potížích žáka se vychovatelka vždy telefonicky spojí se zákonnými zástupce dítěte a dohodne se na dalším postupu.

12. ZVEŘEJNĚNÍ ŠVP

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině je zveřejněn na webových stránkách ZŠ a MŠ Žarošice (www.zszarosice.cz) v sekci Školní družina a veřejnosti je přístupný na informační nástěnce školní družiny.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině vypracovaly vychovatelky ŠD ve spolupráci s koordinátorkou ŠVP a vedením ZŠ a MŠ Žarošice.

Tento dokument nahrazuje směrnici 7/2013 v plném rozsahu.

V Žarošicích dne 1. září 2014

Mgr., Ing. Tibor Zmrzlík

ředitel školy